

Vlaanderen
is ondernemen

Digitale School: Lerarenopleiding

HANDLEIDING SUBSIDIEAANVRAAG 2023

Situering

Digitalisering is een blijvende trend in onze maatschappij. Meer nog, de snelheid van ontwikkelingen in dit veld zijn exponentieel. Zo stellen de auteurs in de Stanford AI Index 2019 dat voor 2012 AI-ontwikkelingen de wet van Moore volgde, met elke twee jaar een verdubbeling van de snelheid van rekenkracht van hardware (of het aantal berekeningen dat uitgevoerd kunnen worden). Na 2012 verdubbelde dit elke 3,4 maanden.¹ Naast de productiviteit, verhoogt ook de efficiëntie van de uitgevoerde berekeningen. Volgens Hernandez en Brown (2020) verdubbelt de algoritmische efficiëntie, m.a.w. het aantal nodige berekeningen, elke 16 maanden.²

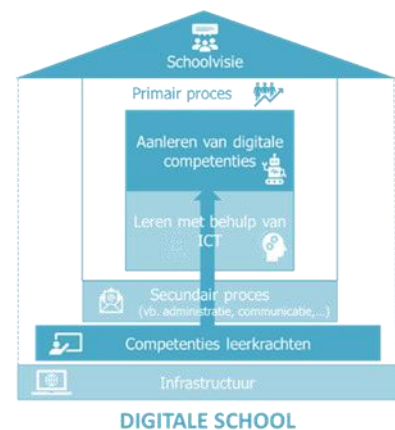
Deze exponentieel technologische vooruitgang brengt enorme economische, sociale en culturele uitdagingen voor de samenleving met zich mee. Uitdagingen voor onze bedrijven en onze economie liggen onder meer in bekwaam talent vinden en behouden, en tegelijkertijd de risico's door het gebruik van AI beperken³. Ook omgaan met data, van gebruik tot (digitale) bescherming van deze – vaak private – gegevens, blijft voor vele bedrijven een uitdaging. In een bredere maatschappelijke context worden we geconfronteerd met cyberpesten, online fraude of discriminerend misbruik van onze digitale mogelijkheden.

Daarom maakt de Vlaamse Regering in het Regeerakkoord 2019-2024 van innovatie en digitale transformatie een speerpunt van haar beleid, met oog voor samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen. De impact van digitalisering laat zich immers op meerdere vlakken voelen. Onze samenleving evolueert naar een netwerk- en informatiesamenleving.

De beleidsnota Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie 2019-2024 gaat hierop verder en stelt: “Zoals beslist in het kader van de beleidsagenda’s artificiële intelligentie en cybersecurity, zetten we stappen voor de invulling van de ondersteuning van het concept ‘Schools of the Future’ en de digitalisering van de organisatie en leerprocessen in scholen.”

Het samenbrengen van deze twee ambities werd geconcretiseerd via de studie van IDEA Consult (2020) in het concept ‘digitale school’.⁴ Het algemene kader vormde een basis voor de uitbouw van het [kenniscentrum Digisprong](#) binnen departement Onderwijs & Vorming.

Binnen het algemene kader focust VLAIO zich op het versterken van de leerkracht. Vanuit de studie wordt de rol van de leerkracht omschreven als “Iedere leerkracht is mee verantwoordelijk voor het realiseren van de eindtermen ‘digitale competentie en mediawijsheid’. Dit houdt in dat leerkrachten zich volledig bewust worden van wat de transversale eindtermen inhouden, dat deze behaald moeten worden en dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid is over alle opleidingen heen, inclusief niet-technologische en niet-STEM-richtingen”.

Om hieraan invulling te geven werden in het verleden projecten gesteund die focussen op ondersteuning van scholen voor het ontwikkelen van een visie rond digitalisering (2021) en projecten die

¹ Raymond Perrault, Yoav Shoham, Erik Brynjolfsson, Jack Clark, John Etchemendy, Barbara Grosz, Terah Lyons, James Manyika, Saurabh Mishra, en Juan Carlos Niebles, 'The AI Index 2019 Annual Report', AI Index Steering Committee, Human-Centered AI Institute, Stanford University, Stanford, CA, december 2019.

² https://cdn.openai.com/papers/ai_and_efficiency.pdf

³ Daniel Zhang, Saurabh Mishra, Erik Brynjolfsson, John Etchemendy, Deep Ganguli, Barbara Grosz, Terah Lyons, James Manyika, Juan Carlos Niebles, Michael Sellitto, Yoav Shoham, Jack Clark, and Raymond Perrault, 'The AI Index 2021 Annual Report', AI Index Steering Committee, Human-Centered AI Institute, Stanford University, Stanford, CA, March 2021.

⁴ Idea Consult. (2020, 3 april). Analyse rapport leerkr@cht.net. Actieprogramma voor professionalisering van leraren voor de digitale school.

leerkrachtenteams ondersteunen om in een klascontext met de leerlingen te werken aan digitale projecten (2022).

Voorliggende oproep focust zich op de vorming van de toekomstige leerkracht. Dit onder andere in navolging van de oproep van [Agoria](#) om meer aandacht te geven aan de digitale vaardigheden binnen de lerarenopleiding. Deze oproep focust zich echter niet op EdTech wel op de digitale vaardigheden versterken van leerkrachten volgens [het DigCompEdu kader](#).⁵

Door aandacht te hebben voor deze vaardigheden kunnen zij deze ook meenemen in hun toekomstig klaslokaal waarbij zij de leerlingen kunnen ondersteunen om hun weg te vinden in de sterk gedigitaliseerde maatschappij.

⁵ <https://www.vlaanderen.be/kenniscentrum-digisprong/themas/professionalisering/digcompedu-europees-referentiekader-voor-digitale-competenties-van-leraren>

Focus van de oproep

De oproep heeft als focus de inbedding van het DigCompEdu kader, zoals vertaald door het kenniscentrum Digisprong, binnen alle lerarenopleidingen. Hierbij beoogt de oproep dat de inbedding gebeurt vanuit vier consortia binnen volgende clusters:

- Educatieve bacheloropleiding voor kleuteronderwijs
- Educatieve bacheloropleiding voor lager onderwijs
- Educatieve graduaats- en bacheloropleiding voor secundair onderwijs
- Educatieve master voor secundair onderwijs en voor kunstvakken

Wat komt in aanmerking?

1. Concretiseren van de verschillende domeinen uit het kader via een participatief traject van minstens 8 lerarenopleidingen binnen de gekozen cluster. De domeinen worden als volgt omschreven:
 - ✓ Domein 1: Professionele betrokkenheid.
 - ✓ Domein 2: Gebruiken, vinden, creëren en delen van digitaal lesmateriaal.
 - ✓ Domein 3: Gebruik van digitale tools voor lesgeven en leren.
 - ✓ Domein 4: Digitaal toetsen en evalueren.
 - ✓ Domein 5: Gebruik van digitale technologieën voor de ondersteuning van leerlingen.
 - ✓ Domein 6: Aanleren van digitale competenties aan leerlingen.

Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van reeds bestaande materialen zodat dubbel werk wordt vermeden. Het Kenniscentrum Digisprong biedt heel wat ondersteunende materialen aan rond DigCompEdu (zie www.vlaanderen.be/kenniscentrum-digisprong/themas/professionalisering/digcompedu-europees-referentiekader-voor-digitale-competenties-van-leraren).

Voor materiaalgebruik en/of -ontwikkeling dient er samengewerkt te worden met het kenniscentrum Digisprong. De associatieve overstijgende aanpak wordt hierbij benadrukt. Aanpassingen noodzakelijk om binnen de specifieke organisatie(cultuur) te passen zijn toegestaan.

2. Ondersteuning van de implementatie van de verschillende competenties bij de verschillende lerarenopleidingen.

Hierbij staat het consortium in voor de effectieve ondersteuning aan alle lerarenopleidingen binnen de gekozen cluster om de concretisering te implementeren in de opleiding. Hiervoor wordt in de aanvraag een plan van aanpak opgenomen die aandacht heeft voor een associatieve overstijgende aanpak.

Wat komt niet in aanmerking?

Het herwerken van het bestaande DigCompEdu kader zoals opgemaakt door het kenniscentrum Digisprong.

Voor wie?

De doelgroep van deze oproep zijn consortia van instellingen die een lerarenopleiding aanbieden als vermeld in artikel II.111 van de codex hoger onderwijs⁶.

Er is steeds één indienende hogeschool/universiteit die als contactpunt voor VLAIO richting het consortium fungeert.

Een onderneming kan geen partner zijn en kan enkel optreden als onderaannemer voor externe kennisinbreng. De onderneming kan aldus ook zelf geen aanvraag indienen.

Hoe indienen?

De indiening verloopt in twee fasen.

In een eerste fase voorzien we de mogelijkheid om in interactie te gaan met elkaar via een door VLAIO georganiseerde netwerksessie.

Consortia moeten hun projecten in detail uitschrijven. Het gebruik van het aanvraagformulier ('Projectbeschrijving oproep 2023 Digitale school') en de begrotingstemplate is verplicht. Er moet ook een samenwerkingsovereenkomst toegevoegd worden. Om voor subsidiëring in aanmerking te komen, moet dit aanvraagformulier volledig ingevuld zijn.

De definitieve indiening gebeurt via een online indieningsplatform. Dit platform is bereikbaar via de gekende roze knop 'Aanvragen' via www.vlaio.be. De uiterlijke indieningsdatum is 29 maart 2024 om 23.59 uur. De datum en het uur van ontvangst op de server van VLAIO telt als bewijs.

Selectie en evaluatie

1. Ontvankelijkheidsanalyse

De aanvragen zullen eerst door VLAIO beoordeeld worden op hun ontvankelijkheid. VLAIO kan contact opnemen met de aanvrager tijdens de ontvankelijkheidsanalyse om de aanvraag te vervolledigen. Indien de steunaanvraag niet ontvankelijk wordt bevonden, wordt de hoofdaanvrager hiervan op de hoogte gebracht en wordt het project niet verder geëvalueerd.

De ontvankelijkheidscriteria zijn de volgende:

- De aanvraag werd tijdig ingediend;
- De aanvraag, inclusief de begrotingstemplate en ondertekende samenwerkingsovereenkomsten, is volledig;
- De initiatiefnemer van het project heeft een rechtspersoonlijkheid die in aanmerking komt voor steun in deze oproep;
- Er is geen probleem bij de partners op vlak van de financiële draagkracht, het voldoen aan overheidsverplichtingen;
- Het project heeft een duurtijd van maximaal 24 maanden;

⁶ <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14650#418>

2. Evaluatieproces

De ontvankelijke aanvragen worden inhoudelijk beoordeeld door VLAIO met advies van externe deskundigen. VLAIO kan er voor opteren met de aanvragers een gesprek te organiseren en indien nodig bijkomende informatie op te vragen.

3. Evaluatiecriteria

Bij de beoordeling van de ingediende trajecten wordt uitgegaan van de volgende selectiecriteria:

Mate dat het voorstel inspeelt op de doelstellingen van de oproep:

- Mate dat het voorstel een duidelijke aanpak heeft op realiseren van participatie van minstens 8 lerarenopleidingen binnen de gekozen cluster. Een samenwerking tussen alle lerarenopleidingen binnen de cluster is een meerwaarde;
- Mate dat het voorstel een duidelijke aanpak heeft om de doelstellingen te concretiseren;
- Mate dat het voorstel een concreet en realistisch plan van aanpak heeft voor de ondersteuning van de lerarenopleidingen bij de implementatie.

Kwaliteit van het voorstel:

- Kwaliteit van competentie en expertise van de uitvoerders die zullen bijdragen aan het welslagen van het project;
- Duidelijkheid van het projectvoorstel, meetbaarheid van de beoogde resultaten;
- Haalbaarheid van het projectvoorstel.

Hefboomeffect van het voorstel:

- Mate dat het voorstel zorgt voor een ruim bereik met name aantal lerarenopleidingen binnen het partnerschap en duidelijkheid betrokkenheid van alle lerarenopleiding binnen de cluster (schaalbaarheid/ multiplicatoreffect);
- Mate dat het voorstel is ingebed in bestaande initiatieven waardoor de implementatie en verdere uitrol kan verdergezet worden zonder bijkomende subsidies;

4. Rangschikking

De projecten worden in dalende volgorde gerangschikt per cluster volgens hun totaalscore en tot uitputting van de enveloppe.

VLAIO kan op vraag van de jury en in overleg met de aanvrager bepaalde werkpakketten of onderdelen van een project of de budgetten aanpassen.

VLAIO geeft vervolgens een advies aan de bevoegde minister over de steun aan de projecten rekening houdend met het beschikbare budget. De beoordeling met de besluitvorming wordt aan de aanvrager overgemaakt bij bekendmaking van de beslissing.

Subsidie en projectbegroting

1. Subsidieperiode

De subsidie wordt maximaal toegekend voor een periode van 24 maanden.

Het project start ten vroegste op de datum van indiening en ten laatste 4 maanden na de beslissing; Vanaf de aanvraag kunnen vervolgens kosten ingebracht worden. De aanvrager kan op eigen risico beslissen om het project te starten in de periode tussen de aanvraag en de beslissing.

De in aanmerking komende trajecten liggen binnen de vooropgestelde projectperiode en na indiening van het project.

2. Subsidie en maximaal steunbedrag

Het budget voor deze oproep is 1.400.000 euro.

Het maximale steunbedrag per project bedraagt 350.000 euro.

3. Projectbegroting op basis van kostenfinanciering

Er moet in de bijlage 'Projectbegroting' bij het aanvraagformulier een projectbegroting worden opgenomen voor het volledige project. Deze begroting moet een gedetailleerde raming van alle kosten bevatten - ongeacht of die volledig door de subsidie worden gedekt of niet - en van alle inkomsten.

De kosten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van de subsidie zijn beperkt. Voor de aanvaardbare kosten wordt verwezen naar de bijlage 'Controlerichtlijnen'.

Als personeelsleden van wie kosten worden ingebracht in dezelfde periode ook nog werkzaam zijn op andere gesubsidieerde projecten van alle overheden of projecten waarvoor kosten gefactureerd worden aan derden moet bij de eindafrekening een overzicht worden toegevoegd van de tijd, die door het personeelslid in die periode aan elk van die andere projecten werd besteed. Uiteraard kan slechts maximum 100% van het loon over de verschillende projecten heen worden toegewezen.

Netto te financieren saldo (NFS)

Het 'netto te financieren saldo' is het saldo van het aanvaardbaar projectbedrag dat nog moet gefinancierd worden na aftrek van de beschikbare middelen in natura (zoals bv. sponsoring, giften, eigen werk, eigen inbreng in natura) en de financiële middelen (zoals bv. cash middelen) zoals voorzien in de begroting van het project.

Voor de bepaling van eigen bijdrage komen zowel eigen inbreng, projecteigen opbrengsten, sponsoring in geld en sponsoring in natura in aanmerking.

Rapportering en uitbetaling

De steun zal worden uitbetaald in 3 schijven.

Een eerste schijf van 30% kan via het digitaal portaal worden aangevraagd na de beslissing tot toekenning van de subsidie en op voorwaarde dat de indiener verklaart dat het project is gestart.

Een tweede schijf van 40% kan via het digitaal portaal worden aangevraagd op voorwaarde dat het project voor 60% is gerealiseerd en er een tussentijds kwantitatief en kwalitatief verslag wordt ingediend.

Een derde schijf van 30% kan via het digitaal portaal worden aangevraagd ten laatste binnen de 6 maanden na afloop van het project en op voorwaarde dat de indiener een kwantitatief en kwalitatief eindverslag indient en alle bewijsstukken van gerealiseerde ontvangsten en gemaakte kosten overmaakt. Deze laatste schijf zal uitbetaald worden in de mate dat het saldo is verschuldigd, zoals moet blijken uit een positief inspectieverslag van VLAIO.

Publicatieverplichtingen

Er wordt verwacht dat op geregelde tijdstippen op publieke evenementen en in publicaties, die relevant zijn in het kader van het projectonderwerp, over het project gerapporteerd wordt. Daarbij worden doelstellingen, huidige status en toekomstplannen gepresenteerd aan betrokken stakeholders. Daardoor kunnen deze betrokken worden bij het project. Er wordt ook verwacht van gesteunde projecten om het logo van VLAIO in alle communicatie mee te nemen (zie <https://www.vlaio.be/nl/over-ons/communicatieverplichtingen-partners> voor meer info).

Eigendoms- en gebruikersrecht

Tijdens het project kunnen verschillende producten ontwikkeld worden in het kader van de doelstelling van het project en de toegekende steun, zoals verslagen, boeken, draaiboeken, stappenplannen, brochures, handleidingen, syllabi, presentaties,... Op deze producten is het intellectueel eigendomsrecht van toepassing.

In ruil voor de steun die wordt verleend, dient de indiener van deze ontwikkelde producten tenminste één digitale kopie te leveren aan VLAIO.

VLAIO verkrijgt een niet-exclusief gebruiksrecht i.v.m. de vermogensrechten die rusten op deze ontwikkelde producten. Dit niet-exclusief gebruiksrecht omvat concreet: gratis toegang tot deze ontwikkelde producten en de mogelijkheid tot het dupliceren en delen van deze ontwikkelde producten met partners van de Vlaamse overheid, met kennisverspreiding als doel, zonder beperkingen in de tijd.

Voor ontwikkelde methodieken, tools, scans en IT-applicaties verkrijgt VLAIO een niet-exclusief gebruiksrecht i.v.m. de vermogensrechten die rusten op deze ontwikkelde producten. Dit niet-exclusief gebruiksrecht omvat concreet: gratis toegang voor VLAIO en de mogelijkheid deze ontwikkelde producten te delen met partners van de Vlaamse overheid, met kennisverspreiding als doel, zonder beperkingen in de tijd.

Meer info

Op www.vlaio.be vindt u naast deze handleiding ook het ministerieel besluit waarmee deze oproep gelanceerd werd en het aanvraagformulier.

Voor meer inlichtingen over deze oproep kunt u mailen naar Digitale.school@vlaio.be of contact opnemen met Delphine Dumon (02 553 00 71) of Ellen Cardon (02 553 39 22)

VLAIO zal een infosessie organiseren. Op deze sessie zullen verschillende elementen uit de handleiding toegelicht worden en is er de mogelijkheid om vragen te stellen. Meer info over deze infosessie vindt u op onze website.

VLAIO
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be